

הוא דְּכָתִיב וזהו מש"כ בפסוק, כֹּה אָמַר יְהוָה אֵל בֵּית יַעֲקֹב
 אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם לֹא עָתָה יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְגו' ומאיזה
 בושה לא יבוש יעקב. מִהָאִי כְּסוּפָא דְלַצְנוּתָא ואומר שהוא מהבושה
 שצחקו האומות על זכותו של יעקב כי בזכותו ניצלו בניו מכבשן האש.

תָּנָא, כְּלָהוּ דְהוּוּ חֵיִיכִין מִמְלָה דָּא, אֶתוּקְדוּ בְּהָהוּא
 נוֹרָא, וְקָטַל לֹון שְׁבִיבָא דְנוֹרָא למדנו שכל אלו שצחקו
 מזכותו של יעקב נענשו ונשרפו מאותה האש והרג אותם ניצוץ של אש שיצא מהכבשן.
 מֵאֵן שְׁזִיב לְאֵלִין ומי הציל את חנניה מישאל ועזריה ובאיזה זכות הציל אותם.
 עַל דְּהוּוּ מְצַלָן קָמִי קֹדֶשָׁא בְּרִידָה הוּא וּמִי־חֲדָן שְׁמִיָּה
 כְּדָקָא יָאוּת, וְעַל דְּמִי־חֲדָן שְׁמִיָּה כְּדָקָא יָאוּת, אֲשֶׁתְּזִיבוּ
 מִהָהוּא נוֹרָא יְקִידָתָא ואומר שזכותם היה כי התפללו לפני הקב"ה והיו
 מייחדים את שמו כראוי ועל כן ניצלו מאותו הכבשן האש.

תָּרִי בְּנֵי אַהֲרֹן קָרִיבוּ אִשָּׁא נוֹכְרָאָה, דְּלֹא אֶתִי־חֲדוּ
 שְׁמִיָּה כְּדָקָא יָאוּת, וְאֶתוּקְדוּ בְּנוֹרָא אמנם שתי בני אהרן
 הקריבו אש זרה ולא יחדו את שמו כראוי ולכן הם נענשו ונשרפו באש. רַבִּי יַעֲחָק
 אָמַר, כְּתִיב, אַחֲרֵי מוֹת. וְכִתִּיב וַיָּמוּתוּ. פִּיּוֹן דְּאָמַר
 אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, לֹא יִדְעֵנָא, דְּהָא וַיָּמוּתוּ שְׁהָרִי
 כתוב אחרי מות וכתוב וימות, וקשה מכיון שכתוב אחרי מות שני בני אהרן וכי אנו לא
 יודעים שהם מתו ואם כן למה כתוב וימותו. אֵלָא הֵכִי תַנִּינָן, תָּרִי

מִיתוֹת הָיוּ, חָדָר לְפָנַי יְהוָה. וְחָדָר, דִּלָּא הָווּ לְהוּ בְּנִין אֵלָּא
 כַּךְ לְמַדְּנָו שְׁשֵׁתִי מִיתוֹת הָיוּ בּוֹדָה, אֶחָד שְׁהֵם מֵתוּ מִיתַת נַפְשָׁם לְפָנַי ה' וְאֶחָד שְׁהֵם מֵתוּ מִיתַת
 גּוּפָם בְּלֹא בָּנִים, וְדָכַל מָאֵן דִּלָּא זָכִי לְבָנִין מִית הוּא. בְּגִין פְּדָה,
 אַחֲרֵי מוֹת, וַיְמֹתוּ. כִּי כָל מִי שְׁהוּא לֹא זוֹכֵה בָּנִים הוּא נֹחֵשֵׁב לְמַת וּלְכֹן כְּתוּב
 גַּם אַחֲרֵי מוֹת וְגַם וַיְמֹתוּ.

רַבִּי אֲבָא אָמַר וְחָלַק עַל רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר שְׁהֵם לֹא מֵתוּ מִיתַת נַפְשָׁם כִּי הֵם
 הִתְעַבְּרוּ בַּפְּנִחָס, מָאִי דְכֻתִּיב כִּי יֵשׁ לְשֹׁאֵל שְׁמִשׁ"כ, (בַּמְדַּבֵּר ג) וַיְמָת
 נִדְּב וְאָבִיהוּא לְפָנַי יְהוָה בְּהַקְרִיבָם אִשׁ זָרָה לְפָנַי יְהוָה
 בְּמִדְּבַר סִינִי וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתְמָר.
 מָאִי דָּא לְגַבֵּי דָּא, דְכֻתִּיב, וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם, וַיְכַהֵן
 אֶלְעָזָר וְאִיתְמָר וְקִשָּׁה מַה הַסְּמִיכוֹת שֶׁל וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם לְגַבֵּי מִשׁ"כ וַיְכַהֵן
 אֶלְעָזָר וְאִיתְמָר וּמַה זֶה קִשּׁוֹר זֶה לְזוֹה. אֶלָּא רָזָא דְמִלְתָּא. הָאִי
 דְאִמִּינָא, וַיְמֹתוּ, דִּלָּא הָווּ לְהוּ בְּנִין. וְהִכִּי הוּא וְדָאִי
 אֵלָּא סוּד הַדְּבַר הוּא שְׁמַה שְׁאֵמַר הַכְּתוּב וַיְמֹתוּ הֵינִינוּ שְׁלֹא הָיוּ לָהֶם בָּנִים וְכַךְ הוּא בּוֹדָאִי.
 אֲבָל לָא כְּשָׂאֵר בְּנֵי עֵלְמָא, אָף עַל גַּב דִּלָּא אֲנָסִיבוּ,
 דְהָא אֵלִין לָא מִיתוּ אֶלָּא מִיתַת גְּרַמִּיהוֹן, אֲבָל מִיתַת
 נַפְשָׁהוֹן לָא מִיתוּ. אֲבָל הֵם לֹא מֵתוּ כְּמוּ שְׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם שְׁמִי שְׁאִין לוֹ בָּנִים אִינוּ
 זוֹכֵה לְהַכְּנֵס לְפִרְגוּדוֹ שֶׁל הַקְּב"ה כִּי אִפִּילוֹ שְׁהֵם לֹא נִשְׂאוּ נָשִׁים וְהֵם אִינָם רְאוּיִם לְתַקּוֹן ע"י
 יְבוּם, בְּכָל זֹאת הֵם נִיתְקְנוּ וְנִיתְעַבְּרוּ בַּפְּנִחָס כִּי הֵם מֵתוּ רַק מִיתַת עֲצָמָם וְלֹא מִיתַת נַפְשָׁם

ולכן כתוב ובנים לא היו להם ואח"כ נסמך ויכהן אלעזר ואיתמר לומר שהם זכו להתקן ע"י

אלעזר שהוליד את פנחס (רמ"ק).

מִנָּא לָן ומנין לנו שנשמותיהם התעברו בפנחס, **וְכִתִּיב** מזה שכתוב בפסוק,

וְאַלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן (דף נ"ז ע"ב) **לָקַח לּוֹ מִבָּנוֹת**

פּוּטִיאל לּוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לּוֹ אֶת פִּינְחָס [מ] **אֵלֶּה רְאִשֵׁי**

אֲבוֹת הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחוֹתָם. אֵלֶּה, וְהֵא פִנְחָס בְּלְחֹדוֹי

הָהוּא. וְכִתִּיב, רְאִשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם וקשה למה כתוב אלה בלשון רבים

והרי פנחס היה לבדו בן יחיד לאלעזר וכן קשה למה כתוב ראשי אבות הלוויים בלשון רבים

אלא התשובה היא, **בְּגִין כֹּה־, מִיתַת גְּרִמְיָהוֹן מִיתּוֹ, מִיתַת**

נַפְשָׁהוֹן לָא מִיתּוֹ שמפני שנדב ואביהוא מתו רק מיתת עצמם והם לא מתו מיתת

נפשם כי הם זכו להתעבר בפנחס ולכן הכתוב קורא לפנחס בלשון רבים כי התעברו בו נדב

ואביהוא. **אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְדַאי מִשְׁמַע אֵלֶּה, וּמִשְׁמַע**

רְאִשֵׁי ואמר רבי אלעזר שודאי הפירוש כדבריו כי משמע אלה בלשון רבים ומשמע

ראשי בלשון רבים וזה מורה כי התעברו בפנחס נדב ואביהוא.

וּבְגִין כֹּה־כִּתִּיב ומשום כך כתוב בפסוק, (במדבר כה) **פִּינְחָס בֶּן**

אַלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְכִתִּיב וכן כתוב **וּפִינְחָס בֶּן**

אור הרשב"י

בחינת פיטום עגלים לע"ז כנ"ל וע"ז מעיד
הכתוב ואמר אלעזר ב"ן אהר"ן גימטריא
יתר"ו לרמוז שתקן בחינת יתר"ו.

[מ] וביאר על כך הבת עין שכאשר ראו
השבטים גודל הקנאה של פינחס שמסר נפשו
ע"ז כסברו השבטים שאפשר ח"ו לא היה
הקנאה בשלמות הקדושה רק בבחינת פוטיאל

אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהִין הָיָה כֹהֵן בְּיָמֵים הָהֵם, פְּנַחֵס בֶּן
אֶלְעָזָר הִכְהִין מִיַּבְעֵי לֵיָהּ וקשה שהיה צריך לומר פנחס בן אלעזר הכהן
ולמה כתוב פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, אֵלֶּא בְּכֹל אֶתֶר דְּאֶתָּא
פְּנַחֵס בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהִין פְּתִיב. אלא אומר רבי אלעזר שבכל מקום שכתוב
פנחס הכתוב מיחסו עד אהרן הכהן להורות שפנחס היה כולל בתוכו את נפשות נדב
ואביהוא שהיו בני אהרן, וְאֶלְעָזָר לָא פְּתִיב אֵלֶּא אֶלְעָזָר הִכְהִין
ואילו אצל אלעזר לא כתוב אלא רק אלעזר הכהן. דְּכֹתִיב כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּפִסְקָא,
(במדבר כז) וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הִכְהִין. (במדבר לא) וכן כתוב וַיֹּאמֶר
אֶלְעָזָר הִכְהִין וְגו' ולא כתוב בן אהרן הכהן אלא רק בפנחס כתוב כן, והוא
להורות שהיו בו את נפשות נדב ואביהוא שהיו בניו של אהרן. וְעַל דָּא מִיתַת
גְּרַמִּיהוֹן מִיתוּ, מִיתַת נַפְשָׁהוֹן לָא מִיתוּ ולכן הם מתו רק מיתת
גופם ולא מיתת נפשם כי הם זכו להתעבר בפנחס.

וְתַנִּינָן בְּרִזָּא דְּמִתְנִיתִין, תִּירֵי זִוג, פֶּן חָס ולמדנו בסוד המשנה
שיש בשם פנחס שתי חלקים והם זוג אחד שאלו החלקים הם פ"ן ח"ס דהיינו
שע"י הפנים האלו שהתעברו בפנחס שהם נדב ואביהוא שהיו גדולי ישראל חס הקב"ה על
ישראל והצילם מהמיתה (מק"מ). וְהָא אֶתְמַר, יו"ד זְעִירָא בִּינֵי
אֶתְוֹן דְּפְנַחֵס וכן למדנו שיש אות י' הקטנה בין האותיות של פינחס. דְּהָא
יו"ד פָּלִיל תִּירֵי כִּתְדָא, וְדָא הוּא רִזָּא דְּמִלָּה, וְהָא
אֶתְמַר להורות שאותה אות יו"ד כוללת שתיים כאחד דהיינו שאות י' הרומזת ליסוד